

"Om vi stoppas i kväll av pejlingsbilar
ska ni veta att vi kommer igen
morgon kväll klockan tio . . ."

Televerket hit

tar oss aldrig!

□ Hundratals människor lyssnar på dem. □ Televerket jagar dem — men kan inte stoppa dem. □ Nu är de fler än någonsin — SE var med när radiopiraterna slog till!

*SE-reportage: Sten Hedman — VÄND!
Sven-Gösta Johansson (foto)*

PIRATRADIO forts

Det tog oss 30 sekunder att hitta piraten!

Se SE var med när eterkriget rasade som värst i veckan. Till vår hjälp hade vi två tekniska experter. De två jobbar som konsulter åt Televerket — och på fritiden hjälper de "Radio 88" med råd och tips om sändning, antenner — och skydd mot pejling. — I kväll ska vi försöka hitta "Radio Sverige", sa våra pejlare.

— Det blir väl inte lätt, sa vi. Televerket har ju försökt i ett par år nu.

— Vi får se, sa pejlarerna.

● Och så for vi iväg. Till Skinnaviksbergen på toppen av Södermalm, intill Riddarfjärden och Stadshuset. Några enstaka nattvandrare stirrade förvånade på vår

expedition med antenner, kompasser och dämpsatser.

— Vilken utrustning, sa vi. Den måste kosta klöver?

— Ett par tior, sa pejlarerna. Om man vet hur man ska göra saker själv.

Klockan 22 knattrade det till på 88 megahertz:

"Här är Radio Sverige. Vet ni att 75 procent av svenska folket inte tror på socialdemokraternas förmåga att garantera sysselsättning? Radio Sverige är en påle i regimens kött. Ingen kan stoppa oss!"

● Efter 30 sekunder sa det plipp. Förste pejlarerna blinkade till där han stod med sina hörlurar och sin antenn och vände och vred i kvällsskymningen.

— Fan, dom är visst åt Lidingöhamlet i kväll, sa han. Dom är lite småfega på "Radio Sverige", gillar att trycka i buskar långt inne i skogen.

— Jahapp, sa Andre pejlarerna. De sänder på 47 grader. Vi åker till Lidingö!

● Vi åkte. Stickor och strån rök

Televerkets grejor är bara skit!

Se På söndagskvällen sände "Folkets röst" klockan 21. Allt som allt var det sex pirater med vid operationen. Det var Alf, Lennart, Ingrid, Bertil, Sören och John i två personbilar med antenner, sändare, bandspelare och mikrofoner i bagageluckorna.

Vi åkte hela långa vägen norr ut och stannade inte till förrän vid ett grustag intill E 3:an vid gamla Ulriksdals galoppbana där Esso byggt ett motorhotell. I månskenet och sommarkylan svängde vi med släckta lyktor av på en liten skogsväg, förbi några bilar med svärmare och in på grustaget.

— Här, sa Alf, här placerar vi sändaren. Här ligger den bra.

— Vi har en fast antenn här uppe, den kan vi använda i kväll, sa Sören. Jag ska hämta den, den finns nog kvar där vi gömde den.

● Han kommer knatande efter några minuter med en träplanka på ett par meters längd och en antenn som ser ut som en vanlig takantenn för TV i toppen. Under tiden har Ingrid och Bertil plockat

fram bandspelare och mikrofon och nojsar fram en intervju som ska sändas senare: "Vi här är lite oroliga för den aktieköpsfond som ska starta nästa år med att 500 miljoner av AP-fonderna ska användas för att köpa aktier i börsnoterade företag. Hur ska det egentligen gå för dom som betalt in sina pensionspengar i hela sitt liv? Finns det pengar kvar till dom? Vi frågar pensionskonsulent Folke Pamp. — Jamen, det gör väl inte så mycket, pensionärerna spelar ju ändå bara bort alla sina pengar på bingo. Nu ska i stället alla som fyller 67 år få en sax av regeringen så att dom kan klippa aktiekuponger. Det blir väl roligt."

● "Intervjun" är klar och alla garvar hjärtligt. Sändaren och antennen är på plats. Sändaren ser inte mycket ut för världen. Ungefär som en skalad radiomottagare, monterad på en metallskiva om 50×50 centimeter. Kraftkällan är ett 6 volts bilbatteri som Lennart burit med sej från bilen. Klockan är 21 och sändningen börjar med musik och presentation. Den förste som åker på en snyting är folkpartiledaren Gunnar Helén!

"Mellanölsförbudet var folkpartiets idé. Folkpartiet är ett självförstörande parti, ett engångsparti. Snart lämnar Helén och dom andra rättorna sitt sjunkande skepp."

Musiksnutt, en sydamerikansk marsch, avdelning revolutionär.

"Vi sitter här i vår kloak och sänder som vanligt ut vår skit. Rättorna springer kring benen. Snusk och avfall flyter förbi som en stinkande gröt. Vi plockar upp det vi tycker om och sänder det ut i etern. På det sättet fullbordas ett kretslopp."

● Musik igen, rivig pop.

"Låt borgarbrackorna på Sveriges Radio svetts under Radionämndens förtryck. Oss kan ingen kontrollera. Vi fortsätter vår sändning med iskall djärvhet, trots att vi jagas. Vi sitter här med två fingrar på Bibeln och ett i häcken."

Efter en timme slutar sändningen. Inga pejlingsbilar från Televerket har syns till.

— Dom har nog gett upp, försöker Sören. Det måste ju vara hopplöst för dom att åka omkring med sitt skit och jaga oss. Vet du att Televerket försöker pejla oss med en vanlig fältstyrkemätare som inte alls är konstruerad för att använda i pejlingssyfte. En fältstyrke är gjord för att kontrollera att en sändare fungerar. Ingenting annat. Inte undra på att killarna på Televerket deppar.

— Hur vet du det?

— Jag jobbar ju själv där!

— Men vad behöver man för att pejla?

— En Yagiantenn å en Loopantenn, plus kompass och dämpsats och en fältstyrkemätare.

— Och det har inte Televerket?

— Nix. Men till hösten måste

Televerkets pejlingsbil är otillräckligt utrustad. "För att hitta oss måste dom skaffa bättre grejor", säger piraterna.

dom nog skaffa riktiga grejer om dom ska hänga med. Då kommer det att dyka upp fler stationer och själva tänker vi nog prova på att sända pirat-TV också!

— TV? Det går väl ändå inte?

— Det är inte mycket svårare än att sända radio. Om man kan, och det kan vi. Vi ska köra TV i höst. På kanal 2. Mäktiga ekonomiska intressenter vill stödja oss.

Sa piraterna. Lassade in sin utrustning och stack från platsen. ●

▲ Vi hittade sändarbilen, en grå Volvo av äldre modell. Den stod övergiven inkörd på en liten skogsväg . . .

◀ Med ett par experters hjälp pejlade SE in "Radio Sverige" på 30 sekunder — Televerket har hållit på i två år utan att lyckas!

när vi hasade nedför klipporna. Vid Bodals gård tog vi ny pejling: 66 grader.

— Kan det vara mot Bogesund, sa Förste pejlaren.

— Kolla den svarta Folkan mellan träden, sa Andre pejlaren. Ta numret, det är troligtvis folk från "Radio Sverige" som kollar om några försöker pejla.

● Mot 66 grader, till brandstationen vid Läroverkssvägen: ny pejling och 225 grader den här gången. Rakt in i vildmarken. Ny pejling efter några minuter på en liten egnahemsgata, Mosstorpsvägen. Svar: sändaren ligger i 112 grader.

● Då sa det klick på 88 megahertz och sändaren slogs av. Någon hade varnat, någon hade skrämt "Radio Sverige" att slå av! Men vi hittade ändå sändarbilen, en grå Volvo PV av äldre modell. Den stod inkörd på en liten skogsväg. Övergiven. I baksätet låg sändaren nedstoppad i en större handväska. Den var kopplad till en antenn på biltaket. Klockan var 22.35.

— Hade vi haft lite fler bilar ute och lite fler pejlar hade vi tagit dom på bar gärning i kväll, sa Andre pejlaren.

— Fan att dom blev varnade, sa Förste pejlaren.

— Men, sa vi, det tog ju bara 30 sekunder att pejla "Radio Sverige" — hur i allsin dar kan då Televerket hålla på i år att leta?

— Det är fråga om kunnande och utrustning, sa Förste pejlaren. Televerket har inte tillräckligt bra grejor och har inte råd att hålla personal ute varje natt. Vi stack hem. Nu knastrade det bara ödsligt på 88 megahertz. ●

En radio-sändare kostar ett par tusen!

Se Det stora piratradiokrigen rasar bittert på 88,560 megahertz på FM-bandet. "Spöksändare", drivna av tekniskt kunniga amatörer som trotsar den svenska radiolagen som säger att all radio och television i Sverige ska sändas av Sveriges Radio och ingen annan.

Piratsändarna är numera hela sex stycken!

Och det som för något år sen egentligen började som en teknisk lek med skämtvitsar och popmusik har utvecklats till något allvarigare. Piratsändarna har blivit politiska agitatorer inför valet i höst. Trots detta står myndigheterna maktlösa som en följd av bristande pejlingsutrustning hos Televerket.

De sex pirater som opererar för närvarande är:

● *Folkets röst* — en station som står långt ut till vänster.

● *Radio Sverige* (tidigare Radio 89 och Radio Alternativ). Borger-

Kjell Höglund har framträtt som en av männen bakom "Radio 88". Han ställs inför rätta i höst för brott mot radiolagen.

lig inriktning med slagsida långt åt höger.

● *Sommarpiraten* — politiskt onyanserad, tämligen kommersiellt inriktad, erbjuder annonsering för 500 kronor i minuten.

● *Radio 88* — den äldsta av alla piratsändare. Propagerar mot regeringen Palme, men kan ändå

inte anses vara borgerlig eller alltför vänsterorienterad.

● *Radio Weekend* — en amatörmässig station som mest spelar popmusik. Sänds från Södertäljeområdet.

● *Radio 88/Sigtuna* — agiterar mot ett nytt system för "Tio i topp". En 15-årig skolyngling är stationens drivande kraft.

En lustighet i sammanhanget är att det börjar arta sej till något som kan kallas "Piratmonopol" också . . . Två av de här piratstationerna drivs nämligen med teknisk hjälp och utrustning från "Radio 88", senioren i gänget. Det är "Folkets röst" och "Sommarpiraten". De två har lånat både sändare och annan teknisk apparatur från "Radio 88".

● Piratradioverksamheten kom till Sverige (och då räknar vi bort proffs som Radio Nord och Radio Syd i 60-talets gryning) 1970. Det var "Radio 88", fast huvudfigurerna bakom den ursprungliga piraten är utbytta. Sen dess har 88 sänt med relativ kontinuitet och hållit ett slags väpnad neutralitet till Televerkets pejlingspersonal. Faktum är att det dröjde flera år innan Televerket kunde pejla in 88:an ordentligt.

● Radiodirektör Olle Gerdes, Televerket, kommenterar:

— Vi har inte fullständiga resurser att pejla radiopiraterna,

det är alldeles riktigt. Det hela är en kostnadsfråga och än så länge har vi inte fått några anslag. När det gäller TV har jag också hört ryktas om att "Radio 88" skulle börja med någon piratverksamhet i höst. Det blir nog besvärligt för dom. Dom kan ju prova på kanal 2 eller 3 . . . tvåan är den mest tänkbara där. Jaja, vi får väl se.

● Vilka är då människorna bakom de olika piratsändarna? Bara ett namn är officiellt och det är Kjell Höglunds. Han ska inför rätta i höst. Fyra-fem andra är misstänkta för olaga radioverksamhet, men bevisning saknas. Polisen har gjort ett par-tre husundersökningar på olika håll utan att kamma hem någon poäng. Några av piraterna jobbar vid Televerket (!), de flesta studerar teknik och kan sin sak.

● En av piraterna säger till SE:

— Tidigare har dom som försvarat radiomonopolet sagt att en fri radio skulle innebära att kapitalisterna tar hand om mediet. Men det resonemanget håller inte längre, det var gångbart i radiens barndom då det var dyrt att göra radio. Dagens teknik och framsteg har inneburit att en radiosändare av "Radio 88:s" klass kostar ett par tusenlappar. Det har ju vem som helst råd med.

Televerket får en lång het sommar. ●